

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

LOS AUCELLS ÚTILS Á TOTS LOS CONREUS.

Lo Pardal (1).—Cóm! dirán alguns, pot ser molts, havém de veure en lo *Pardal* un aucell útil pera la agricultura? Sí; y ho es tant, que sense éll, sense aquest utilíssim obrer, pot ser las plagas insectals privarian que las terras donguessen cap fruyt. Es cosa probada. Tots los aucells que havém vist, son segurament menos exigents que 'l *Pardal* en ferse pagar un salari pera sos travalls; mes tots plegats, tingueuho per entés, no

Figura 441.—Pardal (*passer domesticus*).

bastarian á protegir la planta contra l'exércit destructor, perque son nombre es relativament petit y son treball no pot exercirse arreu, com succeheix ab lo del *Pardal*, dotat de estructura robusta, petit tamany y gustos omnívoros, es dir, gustos ó aficions á tota classe d'aliment. La llevar de l'herba; com l'insecte alat, l'escarbat y la oruga.

Sí; lo *Pardal* que camina, corre y salta sobre 'l terrer, que

(1) *Passer domesticus* dels naturalistas; *Gorrion* en castellá. N'hi ha un d'altra especie: *Passer montanus*; *Pardal* de montanya.

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a
Máquinas per' empeltar

Guanos y adobs, sofres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.
Sofre gris de Biabaux.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per vendre.
Leopoldo Rius.
Isidro Almirall.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Turtós de coco y de llinosa.
Fábrica de vidriería de Joan Vilella y C.^a
Apicultura movilista ó moderna.
Protector de suro pera empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Mástic vegetal inalterable.
Successor de A. Bosch.

Llibres.

Construcciones é industrias rurales.
Biblioteca Agrícola Catalana de *L'Art del Pagés*.
Reglas prácticas pera obtenir bons olis.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, perit químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, perit agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.er—BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

SUMARI:

Los aucells útils á tots los conreus (figura 441), per Emili Tarré.
VARIETATS.—Curació sense medicinas, (continuació) (figura 442), per M. Cuni y Martorell.
NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.—Escuelas de Peritos y Capataces agrícolas.—Protector de suro.—Arada de subsol, venturera.—Vins.—Bruch.—Calella.—Mercat de Sant Celoni.—Cultivo del manzano y elaboración de la sidra.—Resumen del Reglamento de la Escuela de Peritos y Capataces agrícolas.—Descuyt y errada d'impremta.
FIRAS Y FESTAS MAJORS DE CATALUNYA.

SOFRE GRIS DE BIABAUX.

Destrucció radical de las matures de la vinya, *Oidium*, *Mildiu*, *Black-Rot*, *Rot*, *Bianc*, *Aultramonis*, etc.—Combat lo negre dels olivers, tarongers, llimoners y demés arbres fruyters; las matures criptogàmicas de las verdures, especialment de la tomatera, y la fugir dels horts y jardins los pugnons, orugas, formigas y demés insectes danysosos. —Economia notable, tant per lo seu baix preu com per la menor quantitat que se'n necessita.

Deposits: BARCELONA: Suc-cessor de B. Bofill y C.^a; Fills de J. Vidal y Ribas; J. Uriach y C.^a—REUS: Joan Vilella y C.^a; Joseph Gambús.—TARRAGONA: Emili Bessa.—VILAFRANCA DEL PANADES: Jaume Sabaté.—VILANOVA Y GELTRÚ: Vinde de Pere Carbonell.—SANT SADURN DE NOYA: Anton Font.

MINERAL FRANCÉS premiat en las Exposicions Universals é Internacionals d' Avignon, 1890; Lyon, 1894; Burdeos, 1895 y ab medalla d' or en la de Montpellier, 1896.

vola per entre 'ls cereals, sobre lo prat y viu en la horta y transita per la vinya, y visita los garrofers, ametllers y olivers; que neteja d' insectes los encontorns de la casa del agricultor. Lo *Pardal* que dotat d' una gran fecunditat y resistencia als agents exteriors de fret, calor y vents, se reproduheix é hi es per tot en gran nombre, quand los altres aucells tots plegats, no arriban á una part de son contingent. Lo *Pardal* ha sigut, com ja s' ha vist en Alemanya (1) proscrit per ordre gubernativa, y, al cap de dos anys á la pèrdua de las cullitas, devoradas per las orugas é insectes, fou altre cop alsada sa condempna. Gloriosa pàgina pera la historia del *Pardal*, pàgina vergonyosa pera la del home!

* *

Lo *Pardal* se trova per tota la Europa y en lo Nort del Asia y del África. En l' Amèrica del Nort, hont ha sigut importat en 1850, s' ha propagat de tal modo en los Estats-Units, que després de haverlo considerat fins á 1868, com un aucell útil, s' han vist obligats en 1889 (2), en buscar los medis pera limitar sa reproducció.

Falta molt pera que aixó passi á Europa, hont la especie ten-deix més bé, á disminuhir, com la major part dels aucells.

A Australia y Nova-Celandia s' han hagut d' importar igualment nombrosas colonias de pardals, á fi de destruir las mol-tas especies d' insectes transportadas ab las plantas y llevors europeas.

Es sens dubte l' instint de sociabilitat, lo qui ha impulsat al

(1) Lo decret d' estermini fou dictat per Frederich II lo Gran, Rey de Pru-sia, que regnà de 1740 hasta 1786. Lo Monarca ordená se donguessin sis pfen-nigs (7 y $\frac{1}{2}$ cénts. de nostra moneda) per cada cap de *Pardal*.

(2) Lo Departament d' Agricultura dels Estats-Units publicá en aquest any un volúm de 400 pàginas, baix la direcció del Doctor C. Hart Merriam, ornitó-lech de una de las seccions de Zoologia, (aucells y mamífers), d' aquell Depar-tament, secundat per Walter B. Barrows, ajudant de la mateixa; en la que es estudiat lo *Pardal*, especialment en sas relacions ab la agricultura. La obra es titulada aixis: *The English Sparrow (passer domesticus), especially in its relations to Agriculture.*

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjeras.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirit novas màquines que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buches, ruscos ó arneras) y demés utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (brésca) que fabrica ab cera pura d' abellas. S' envian catàlechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la for-mació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periòdic dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 pàginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduït al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*. Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpcesa, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

BIBLIOTECA AGRÍCOLA CATALANA de L' ART DEL PAGÉS.

Consta de 6 volums á 1 pesseta cada un.—*Primpcesa*, 12, entres-sol, Barcelona.

Pardal á buscar la companyia del home, instalantse en sas mateixas casas y fins sota la propia teulada. Busca las ciutats, poblacions, mes prefereix las planuras extensas; ja may habita los grans boscos, encara que estiguin habitats. Es evident que busca sobre tot una alimentació abundant y fácil com la pot trobar al costat del home. Es sols en la temporada de sos amors, que viu en parellas y no en collas. Mes de tots modos sos nius se troban formant societat, uns al costat dels altres. La forma y disposició d' aquestos nius, varían segons las localitats: un forat en una paret, una covauma en la soca d' un arbre, un niu abandonat d' aureneta (1), la bifurcació d' una branca, una bardissa d' alguns metres d' alsada; son los llochs en que aquestos nius se troban. No son més que una pila de palla, d' aulfals, de petits branquinyons, de llana, de paper, etc., que forra interiorment una capa de plomas. Quand la estació es bona, comensa la covada pe'l Mars, (de 5 á 6 ous, rarament de 7 á 8). Los petits son alimentats desde 'l principi, ab insectes molls (formigas, papallonets, moscas, etc.); després, ab grans mitx mastegats; finalment ab grans enters y fruyts.

Quinze días després d' haber los petits sortit del niu, la mare fa una segona covada. Solen ser aquestas, tres, en lo mitxdía d' Europa. (En nostra terra en las encontradas calentas) arriban á quatre.

Per la tardor, los *Pardals* s' aplegan en collas de vint, trenta, quaranta y cent, y de encontrada en encontrada, se deixan caure sobre los sembrats, sobre los patis y eras de las masias y pe'ls camins, pera apoderarse dels grans cayguts ó dels que se troban á mitx digerir en las dejeccions dels herbívors.

Tothom coneix las costúms del *Pardal*; sa familiaritat, no

(1) Lo *Pardal* no mira prim en apoderarse de nius que no li pertanyan. Moltes voltas, la aureneta, al tornar de sa emigració, troba ocupat son niu del any anterior per una parella de pardals. L' atreviment del aucell devegadas no li reix. Heus aquí un cas: una parella de falsiots, trobá son niu pres per altra de *Pardals*. Lluny de consentir ab lo robo, se valgueren de la següent manya pera obligar als raptors á abandonar-lo. Anant á buscar fanch tapiavan la entrada del mateix, quand los *Pardals* veyent que anavan á ser enterrats vius, no esperaren que la operació fos acabada.

Estació Ampelografía Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT. ESCOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORES la primera creada en España.

En Septiembre próximo se publicará el Catálogo número 12, que se remeterá á quants lo demanin.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

VALLS GERMANS ENGINEERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

Premiats ab 23 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertas, segons los últims adelantos, pera Fàbricas y molins d' oli, pera petitas y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas a bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Prempsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Màquinas de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de totas classes, pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:

VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.

Teléfono núm. 595.

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler

PROPIETARI.

TARRASSA.

exenta de desconfiansa y astucia, sos instints de rampinya, que li han valgut una mala anomenada, son crit monótono, molt poch agradable, sobre tot á la matinada quand un vol dormir.

Heus aquí ara lo que 'n diuhen del *Pardal* alguns dels més importants ornitólechs moderns.

Diu Lescuyer: Lo *Pardal* es un gran insectívor. Es cert qu' es molt amant del gra (blat, ordi, etc.), mes menja ab afició las llevors d' herbotas que creixen entre los sembrats, y que tant treball donan al agricultor, entre ellas la *Polygonum aviculare* (1). En quant als ous y larvas insectals, li agradan moltíssim, destruhint d' aquest modo un gran nombre d' insectes.

He trobat dins del ventrell de pardals, fragments de saltiró, trossets de closcas de cargol, llagostas, orugas, cuchs; es ab los insectes y sas larvas que lo *Pardal* nudreix á sos petits, preparantlos aixís pera la eliminació del insecte.

Sos instints y medis de treball están apropiats pera aquesta missió. Té la jovialitat del segador, la energia del cassador, sa alegría y familiaritat; mes també un gran tacte. En sos moviments, se mostra d' una vivó y desvergonyiment, que li han valgut lo nom de *Pierrot* (2). Sobressurt en l' art de posarse sobre las brancas; algunas vegadas, al saltar de l' una á l' altra, pren ayres d' equilibrista, no desprovehits de gracia.

Son ventrell, segons la experiencia ho confirma, es de forsa tal, que paheix fàcilment los grans y los insectes, y 'n menja gran quantitat.

Son bech es molt punxagut; sa part superior sobressurt en son extrém sobre la inferior; aquest bech té onze milímetros de longitud y vuyt de grossaria.

Diu Toussenel, en *Le Monde des Oiseaux*, t. II: Penso lo mateix que Plini, quand digué que lo *Pardal* es amich del home y esmentá aquest fet: un *Pardal* que al veurers' perseguit per un *Petit-falcó* (3) va á anarse amagar dintre l' abrich de Xenocrates (4).

(1) Estiravelles, Currioles, Passacamins, Travacavalls.

(2) Pillet de París.

(3) *Falco-lithofalco* dels naturalistas.

(4) Deixeble del philosoph grech Platon que florexé de (406 á 314 avans de Jesuchrist.)

● ● FÀBRICA DE VIDRIERÍA ● ●

ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AIGÜES MINERALS Y DEMÉS.

DE JOAN VILELLA Y COMP. A

Fàbrica á S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª.—Barcelona.

Aquesta fàbrica s'ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fàbricas de produccions químichs, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botelles-tipos jerezanas, bordeloesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de begudes, gasosas y cervesas y per los propietaris de manantials pera las sevas ayguas medicinalas.—La casa envia dibuixos y preus á las personas que ho sollicitin. FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reserves, que es de 30 milions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.

LA CATALANA se troba representada en totas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

FÀBRICA DE VIDRIERÍA
de Joan Vilella y C.ª
FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comers, 43, entressol, Barcelona.

Plutarch conta que en una sessió del Areópach (1) deliberant, arribà un *Pardal*, portant al bech una sigala. La va fer en dos trossos, un lo llenjà sobre la Assamblea y se n'emportà l'altre. Continúa, que això significà la guerra civil que prompte comensà entre los ciutadans y los nobles. Desd'allavors lo *Pardal* simbolisa lo ciutadà.

Lo *Pardal* es busca rahons, xarrayre, bebedor, xafarder, pillet, desvergonyit, familiar, (tossut, esvalotat) cap lleuger, bon cor.

Al *Pardal* li agrada molt lo saltiró, los fruyts rojos (círrera, maduixa, etc.) Sembla que li ve de gust lo anar d'aquí y d'allà, buscant son aliment.

Lo *Pardal* es molt valent. Una vegada ne vaig veure un, en lo Palais-Royal, que va fer retrocedir á un petit gos, saltantli á sobre y donantli cops de bech á sos nassos, ab grans aplaudiments dels polissonts y d'altres pardals que á dalt dels arbres, ho contemplaban.

Lo *Pardal* es capàs d'afecció. Lo següent cas ho prova. Una tarde al passar per las Tullerías, me cridà la atenció un nombre veritablement gran de pardals, que daban voltas, al entorn dels arbres, ab crits llastimers. Prompte vaig saberne la causa: era una demostració de dol, per la mort de Maria Stella. Era aquesta una vehina de la Rue de Rivoli, quart pis, gran amiga dels pardals als que distribuía diariament, á las mateixas horas, menjar no escàs: una especie de taula rodona, á la que hi concurría, sens faltar may, un gran nombre de pardals. Feya dos dias que s'havia mort; los balcones se veyan tancats y los aucells estavan desconsolats. Aquesta demostració de dol durà vuyt dias.

Afegéxishi la historia conmovedora d'un *Pardal*, que acompanyà á son amo (un soldat vell), quand lo portaren á fusellar. L'aucell se li posà á sobre una de sas espatillas fins l'instant en que caygué mort.

Lo *Pardal*, sens dubte, com altres aucells, sap coneixer la hora á la qual lo dia avans se li oferí menjar. Un cop Fourier (2)

(1) Tribunai d'Atenas encarregat de lo criminal.

(2) Fourier, reformador francès, nasqué en 1772 y morí en 1837.

EN LA CASA TOBELLA

coneguda per
CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taronjers empeltats sobre peu agre, pomeras, pereras, presseguers, plátanos y polls pera passeig á preus módichs.

Sarments y arrelats de las millors classes de ceps americans.

DIRECCIÓ:

J. Tobella y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobella y Argila

Primpesa, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquest tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l'únic exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeheix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l'únic medi exterminador d'aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D'INVENCIO PER 20 ANYS, de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trinxadoras d'olivas, cinias, bójits, trepitjadoras de rahims, prempas y altres máquinas agricolas premiadas en varias exposicions.

se trobava de visita, de sopte se mirá lo rellotge y exclamá ab accent desesperat: ¡deu minuts de retrás! ¡estich perdut! ¡perdut! respongué la persona visitada, qu' era parenta de Fourier; y bé ¿qué hi ha? ¡qué hi ha!.... Contesta Fourier: que mos pardals están esperantme ja fa deu minuts, y jo no sé quinas excusas podré donárloshi per tan imperdonable falta. Lo qu' es imperdonable, digué la senyora, es lo susto que m' havéu donat per uns animalets com los pardals. Envieulos á passeig á vostres pardals. No es tan fácil dirho com ferho, digué Fourier. L'altre día vaig faltárloshi un minut tan sols y ja vaig tenir que aguantar sa protesta per més d' una hora.

Lo *Pardal* es pot ser l' auell que té lo niu més gros á porció de sa grandaria. En éll hi podria niar l' esquírol ó la garsa.

Lo *Pardal* nudreix á sos petits, durant los vint primers días ab papallonets, petites orugas y petits escarbats. Durant tota la estiuada menja insectes barrejats ab grans ó fruyts. De saltirons ne fa un gran consúm; aixís es, que pera mí, lo *Pardal* fa un benefici deu vegadas més gran á la agricultura ab la desaparició dels enemichs d' arbres y cullitas, que no lo dany que ocasiona ab sa afició al ordi y al blat tendres; y, si s' atén, á que aquesta afició no té més que dotze días al any pera satisferse, se compendrà clarament, que los calumniadors del *Pardal*, que han escrit, que aquest devoraba cada any una quartera de gra, han dit una tontería tan grossa com ells mateixos.

L' esperit de fraternitat es molt notable entre los pardals. Tinguéu dins d' una gabia paradora un pardalet de quinze días y si ho veu un altre pardal, sobre tot si es jove, entrarà sens pensarshi pera donar menjar al petit. Es cosa que ho fan los aucellayres pera apoderarse dels pardals, aixís mateix respecte als pinsans. Ab tot y ser molt gran la astucia ó desconfiansa del *Pardal*, es més gran l' esperit de fraternitat.

Heus aquí ara lo que 'n diu Brehm:

Lo *Pardal* es tingut per molts com un auell perjudicial, y no obstant, lo benefici que 'ns reporta, es molt superior al dany que 'ns causa. Es veritat que es molt amant dels grans y dels fruyts, mes lo consúm que fa dels esmentats grans y fruyts re-

Estos folletos, publicados por el PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparte *gratis* la Delegación Hispano-Portuguesa, Clarís, 96, Barcelona, bastando hacer la demanda de los mismos al Delegado.

EL PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vende ni dispone de nitrato, y sus deseos son no intervenir en operaciones mercantiles. Sin embargo, está á disposición de los interesados para suministrarles cuantos datos deseen sobre precios, fletes, expendedores y demás antecedentes requeridos para el comercio del nitrato de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE. DELEGACIÓN HISPANO-PORTUGUESA.

¿Qué cantidad de nitrato de sosa (salitre de Chile) necesitan los diferentes cultivos y en qué época del año conviene aplicar este abono? La importancia del nitrato de sosa en la horticultura y jardinería. Por el Dr. D. Maximiliano Weitz, secretario de la Delegación *Der Vereinigten Salpeter-Producenten*.

El nitrato de sosa en agricultura.—Su empleo en el cultivo de la vid. Por el Dr. D. L. Grandeau, director de la Estación Agronómica del Este, Francia.

«El empleo del nitrato de sosa en los diversos cultivos» precedido de una reseña sobre «la nutrición de la planta según los modernos conocimientos.» Conferencia dada por el ingeniero D. Mariano Capdevila y Pujol, delegado en España y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGADO EN ESPAÑA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.

Clarís, 96, Barcelona.

presenta una part solament del benefici causat per la desaparició de molts y molts insectes. Los camps y las hortas son protegits per los esmentats aucells y los arbres dels passeigs de las capitals (1) hont los aucells hi son, se veuhen lliures de las orugas y altres insectes enemichs. Tinch al *Pardal*, donchs, com un aucell útil y digne per consegüent de respecte.

Diu E. Deyrolle (2) lo següent:

¿Es lo *Pardal* un aucell útil ó perjudicial? Es aquesta una qüestió moltas vegadas tractada. Lo *Pardal*, té sos defensors y sos adversaris. Uns y altres tenen rahó baix lo punt de vista en que colocan la qüestió; perque, considerant la acció del *Pardal*, en cassos aislats, se dona lo fet de ser en uns, un agent perjudicial y en altres apareix del tot benefactor.

Al sembrar un camp de blat prop de vostra casa, hi acudirà la pardalada dels encontorns; llavors un tret d' escopeta no matará més que lladres.

Mes, á principis de la primavera ni los fruyts son als arbres ni los grans als camps. ¿Qué portará allavoras á sos petits lo *Pardal*? Insectes, solsament insectes. Lo saltiró (3) abunda y los pardals ne farán un gran consúm. Y, tingueus en compte, que lo *Pardal* sols menja del insecte una petita part. Lo *Pardal* es un bon gourmet; menja sols del saltiró lo bossí millor: lo ventre, abdómen ó panxa, deixant lo demás per insubstancial. Aixís es, que necessita un gran nombre d' insectes.

En aquesta época, lo *Pardal* es, donchs, un benefactor indiscutible. Ara se dirá que lo que convé sapiguer, es si lo benefici de la desaparició dels insectes, es tan gran com lo perjudici en fruyts y grans. Pera mí, lo *Pardal* es acreedor nostre y de molt.

(1) Poso per cas los arbres de nostra Rambla.

(2) E. Deyrolle: *Oiseaux de la France*.

(3) Lo saltiró (*Melolontha vulgaris* dels naturalistas) es pot ser l' insecte més abundant y més temible pera tots los conreus. En estat perfecte, devora las variats parts de la planta y en estat de larva (oruga blanca) devora las arrels. A no existir lo *Pardal* en abundancia, la eliminació del saltiró no seria la necessaria. Serán deguts llavors al dit insecte los danys ocasionats á molts conreus. Es donchs lo *Pardal* qui 'ls protegeix.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS

Y

VIVERS CATALANS

DE

D. Marcial Ombrás

Avinguda Ferrocarril

FIGUERAS (Gerona)

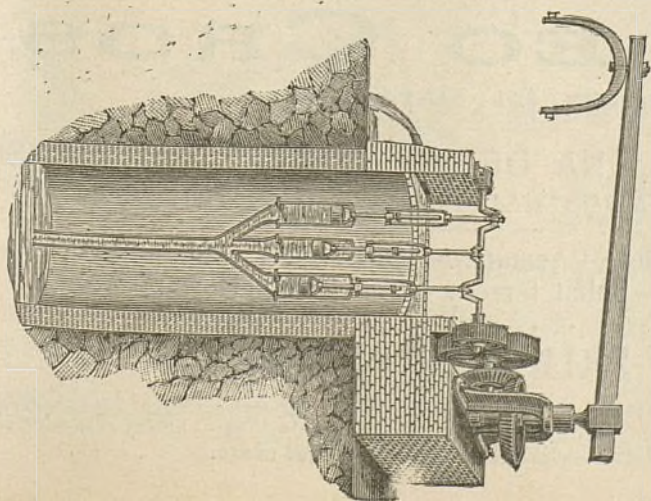
Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d' estacas *Rupestis Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.; Berlandieri* é híbrid *Millardet*; podent esculliren plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «Notiones prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietari.

Aving.ª ferrocarril

FIGUERAS (Gerona).

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Paginea*, ahont s' hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fondaria de 4 metros á 30, treuhen de 500 á 90 litros d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol artefacte dels coneguts fins ayuy per elevar aygua.—Dirigirse als constructores, **Srs. Moratones y Compañía**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR

BONS OLIS

PER

G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpcesa, 42, entressol.

BARCELONA.

* *

Lo Pardal, es donchs, un aucell digne de tot respecte. Tots los conreus li son acreedors del benefici positiu que representa la destrucció de millers de llurs enemichs. L' agricultor pot en determinats cassos fer los possibles pera allunyar los esmen-tats aucells, mes no ferlos desapareixer; ja que, los mateixos que en aquells moments poden ferli un petit dany, son los que li proporcionan en moltes altras ocasions, la destrucció dels enemichs de son conreu.

EMILI TARRÉ.

VARIETATS.

CURACIÓ SENSE MEDICINAS. (1)

(Continuació.)

Un dematí, després d' haver inspeccionat algunas hortes y camps, en lo moment que 'l rellotje de la vila tocava las 7 horas y los rossinyols refilavan ab mes forsa, los dos inseparables se trova-ren á las portas del convent dels PP. Agustins. Suspengueren los travalls científichs y entraren á l' iglesia, postrantse devant de l' imatge de Sant Agustí que se venera en l' altar major. Sols dos personas hi havia en lo temple, arrodilladas aprop del confessorari. Hi regnava una quietut complerta, únicament interrompuda per las severas veus dels reverents PP. y novicis que, desde lo chor canta-van *Horas*. ¡ Quí no medita en semblants moments! En Ricardo, ab los genolls posats á terra y la mirada al Sant, qual vida tenia ben sabuda per haverla ohida explicar durant lo temps qu' estigué en el Colegi dels Escolapis, se li aglomeraren en son front mil pen-saments y las llàgrimas caygueren de sos ulls. En Desideri que, l' estava observant, comprengué lo que ocorria en aquell cor; mirá lo jove ab ternura, se li acostá, aplicá los llabis á sas orelles y li diguí ab veu carinyosa y casi imperceptible: ánim, Ricardo, ánim. En Ricardo suspirá y alsantse de sobte, sens vacilacions se dirigí á un dels altars hont trobá lo metge que necessitava. En Desideri se quedá agenollat devant de l' imatge del Sant doctor y doná gracias á Deu.....

(1) Vegis los números 602, 603 y 604.

CEPS AMERICANS.
Cultius y viviers de LEOPOLDO RIUS.—Barcelona.
S' enviará 'l catàlech á qui 'l demani.

VENTALLS
ESPANTAMOSCAS
RODOLINS
Fanals de paper y
Bombas.

Se fan més be y
més barato qu' en
cap altra casa.

Carrer del Bou de la
Plassa Nova, 13,

BARCELONA.

Gran assortit de
papers de seda.

AMADEO CROS.

Primpcesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. —
Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat
sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat cals d' os. — Fosfat cals mineral.
— Fosfats precipitats. — Superfosfat cals. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

Ayuntamiento de Madrid

Apenas havia trascorregut una hora, quand los dos amichs ja estavan esmorsant en la font den Moré que dista del convent uns 200 metres. Alegres y contents saborejavan la llangonissa y lo formatge, en Ricardo en particular, qu' havia recobrat lo bon humor que li era habitual y que, per cert tenia ben perdut.

¡Quín cambi en tan poca estona!

En Desideri considerá, no sens rahó, que 'l goig intern de qu' estava possehit lo jove, influiria moltíssim á que la curació d' aquella naturalesa debilitada fos rápida y completa. Axís donchs, determiná aprofitarse de la puresa del ayre que s' respira després de la borrasca; y coneixent que, la claretat en que quedá la inteligencia del dit jove, li permetria rebre tota cultura, aná donantli extensas explicacions de botánica y entomología, convensut de que, son deixeble faria en sos estudis, progressos veritaders y notables.

A n' en Ricardo, poch's dias li bastaren per adestrarse en lo maneig dels utensilis propis pera la cassa d' insectes; l' us de las pinças y del microscopi prompte li foren familiars. Durant las excursions, sa agilitat era gran: lo mateix corria darrera d' una papallona, que colpejava las branca's dels arbres per fer caurer dins del parassol, los petits coleópters.

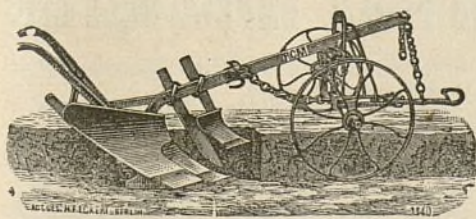
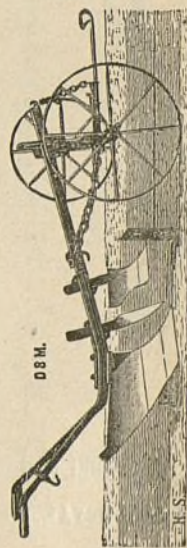

Figura 442. — Cassa ab parassol.

Tot lo dia estavan ocupats. Lo matí, fins á las 10 horas lo empleavan en la busca d' insectes; las horas de mes calor las passavan en casa, alternant l' estudi ab la preparació y classificació de las especies qu' havian recullit, y ab las lecturas amenas; per la tarde, emprenian passeigs purament higiénichs. Ignoravan lo qu' era

Bombas pera trafegar vins, pera regar, per agotaments é incendis. — Prempsas y Filles pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de graus, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rasclats. — Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala. — Basculas y manegs de totas classes. — Gran assortit d' articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.
Instrumentos aratoris de totas classes y sistemas. — Catálechs gratis (de franch.)

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE
Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTOS CLASSES Y SISTEMAS.
Catálechs gratis (de franch.).

Ayuntamiento de Madrid

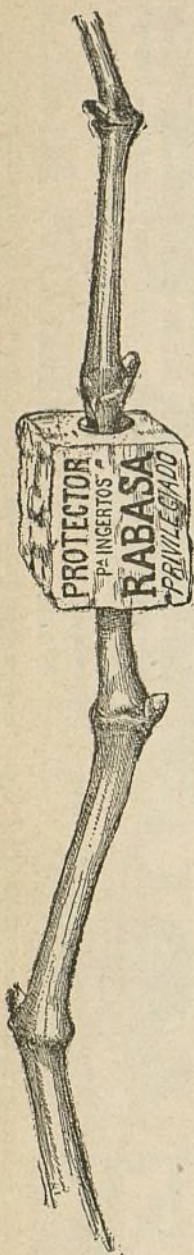
GRAN DEPÓSIT

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE ALBERT AHLES

Successor de la Sucursal Noel de París.
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

PROTECTOR

DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIÓ.

El mellor sistema,
més eficaç
y econòmic.

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

spleen perque aquest ve ab l' ociositat y ells may estaven ociosos.

A primera vista sembla increïble qu' un jove, havent probat la vida de las passions cambie d' un modo tan radical; abandone sas calaveradas y emprengue costums senzilles y ordenadas. N' obstant queda comprés si s' té en compte que 'l jove no era un empedernit, sols un extraviat pels consells de mals amichs: tan luego qu' una virtut superior li purificá lo cor, quedá com transformat; li desapareixé la tristesa; recobrá la jovialitat y d' aquella hora en davant, ho vejé tot més hermós; se pará á contemplar los objectes que 'l rodejavan, per diminuts que fossen, quand avans ab prou feynas s' en atalayava; s' aficioná de veras á las plantas é insectes; los estudiá detingudament y cada dia descubria en ells noves qualitats que, li demostravan l' inmensa sabiduría del Creador; aprengué á estimar los beneficis que d' ell rebia á tots instants y á donarli las degudas gracias.

Un dels sitis qu' exploraren fou las voras del mar, buscant las plantas que vegetan en las rocas y recullint las conquillas que las onas deixan abandonadas sobre de l' arena.

Observaren las següents plantas: *Daucus gindidium* L. (pastanaga borda), *Orlaya maritima* Koch.; *Glaucium luteum* Scop. (cascall cornut), *Chrismum maritimum* L. (fonoll marí), etc.

Cassaren alguns insectes propis de las platjas, tals com *Scarites*, *Nebria* y *Phaleria*.

Las conxas que reculliren foren: *Nassa cuvieri* Pay k., *Patetta vulgata* L., *Mactra stultorum* L., *Mesodema cornea* Poli., *Donax politus* Poli., *Donax semitriatus* Poli., (brassolets), *Donax trunculus* L., *Venus verrucosa* L., *Callista chione* L., *Artemis exoleta* L., *Pentunculus bimaculatus* Poli. (conquillas), *Mytilus gallo-provincialis* Lamark. y *Anomia ephippium* L.

Cinquanta anys atrás eran moltes mes las conquillas que la mar escupia en la platja de Calella; y l' escasés actual es deguda als arts arrastradors que, tot ho arrencan y malmeten. En lo temps de nostra infancia hi havia davant mateix de la població y poch en dins del mar, un banch d' ostras exquisidas l' *Ostra edulis* L., forma gegantesca que, era una riquesa, y en el dia ni una s' en troba per mostra.

Las plantas que, creixen prop del mar, tenen per lo regular, las fullas mes espessas y carnosas, com s' observa en las *Campylosomas*, *Salicornias* y *Salsolas* (barrella), lo qual prové de la classe de humitat de qu' está impregnat lo terreno y del ayre, com també de l' influencia dels vents que, portan las bromas saladas. Aixó ensenya que, la sal es la causa principal de qu' aquestes plantas sian mes grassas que las altres. No hi ha dupte qu' ab lo temps s' en traurá partit pel cultiu de moltes plantas menjívolas, com ja ho ha

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPES

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademés de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que s' puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro s' poden empeltar los ceps de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestes plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema s' suprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretinut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, havent arribat á obtenir, si bé en contats ceps, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplantarlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centimetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milimetres del nivell del porta-empelts, calsanlo després ab terra.

Convé no confondre aquet sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

ensajat Mr. Lesage; de modo qu' aixis com tenim fruytas d' un tamany enorme, per medi de la sal podrém obtenir escarolas, enciams, ápits y altres verduras ab substancia alimenticia doble y triple de la qu' ara tenen.

Tan debó totas las especies qu' hem tingut de citar, sian conxas, plantas ó insectes, tinguessen noms vulgars, prou los empleariam ab preferencia als científichs, porque axis tothom 'ns entendria, qu' es lo que desitjém: desgraciadament son contadas las que s' troban en aquest cas. Si s' tracta de conxas, se las generalisa ab lo terme de conquillas; en plantas, las baixas y poch vistosas passan per herbas y en punt á insectes, tot son papallonas ó beccas, escarlets, burinots y escarabats. Qu' en Revistas científicas se suprimexian los noms vulgars, passi; mes quand son publicacions que, van dirigidas als que no están instruits en las ciencias, si únicament s' emplean las denominacions técnicas, la major part dels lectors no sabrán de que 'ls parlan, per exemple: no sent naturalista ¿quí entendrá que 'l *Gryllotalpa* es lo cadell y la *Periplaneta* la panerola? Dona un diari la noticia de qu' un personatge ha mort de l' *Artritis traumatica*, molts serán las personas, á menys de ser metges ó apotecaris, que 's quedarán á la lluna de Valencia; en cambi, si se 'ls diu: fulano ha mort de poagra, fins las criaturas ho entendrán.

Tot sovint visitavan las masías, s' hi paravan á descansar; prenian un pisolabis y conversavan ab los senzills y honrats pagesos.

Si las cullitas anessen sempre be, las contribucions no fossen tan abrumadoras ó los preus de las viandas mes remuneradors, no hi hauria pas vida mes placentera y saludable que la del pagés; sobre tot la del pagés propietari d' un mas de regular extensió é importancia en lo bon sentit de la paraula.

Representémnos al duenyo del predi que, plantat á la porta de sa casa payral, pega una ullada als voltants y montanyas vehinas de lo qual n' es amo absolut, sian boscos, plá y sembrats, ¿no s' en ha de sentir joyós y satisfet? Jo so lo rey d' aquests terrossos, se pot dir; jo mano aquí; tinch súbdits qu' obehixen diligents las mevas ordres; mos fills y 'ls mossos llauran, sembran y cavan la terra; las donas portan lo pondu de la casa; arreglan y cuidan de la virám; jo ho inspecciono tot; distribuheixo los travalls, vaig á las fras y mercats, compro ó vench los grans y lo bestia; isch montat en ma euga ó dirigint la tartaneta; en lo rebost hi abundan las provisions de boca y la sega, brema y matansa del tocino son festas íntimas, de familia, en las quals los de casa, tan grans com xichs hi prenen part.

Lo jornalero ó sia lo treballador de la terra, no deixa pas de tenir també sas complacencias. Cert que s' deu guanyar la vida ab la su-

FOSFATS, SUPERFOSFATS Y DEMÉS MATERIAS FERTILISANTES.

Adob especial pera vinyas y arbres
aplicable en los meses de Noviembre, Diciembre, Enero y Febrero.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA CEREALS.

ADOB pera VINYA, LLEGUMS y HORTALISSA.

Aquets ADOBS, basats en la lley de restitució vegetal, retornan á la terra arable los elements fertilisadors necessaris pera lo complert desentrotlló de la planta, portan la producció á son máxim de rendiment y milloran la composició dels terrenes.

Depósit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.

Freixuras, 23, Barcelona.

hor de son front, pro, en mitj de sas feynas, disfruta y en lloch de serli sa penosa tasca, danyosa per la salut, al contrari, se la robusteix. Si passa la major part del dia al ras y á la intemperie, rebent lo sol y 'l vent, en compensació respira un ayre pur, perfumat per las plantas que 'l rodejan; á cada colp de magall ó d' aixada que dona, s' despren de las farigolas y mentas un aroma deliciós. Diferents aucellets 'l distrahen ab llurs cants; ja es lo xiu-xiu dels pardals, ja lo xirrich del gafarró, ja lo hu hu de la puput; son tan bonicoyas las flors que cubreixen la terra que quasi li condol tenirlas qu' arrencar; arriba á sas orelles lo grat toch de las campanas del llogaret vehí ó lo xiulet de la locomotora que com un llamp passa arrastrant lo tren; cosas petites y que semblan insignificants, com son, lo murmuri de las fullas que 'l vent mou, lo bugonament de las abellas y lo rich rich de la cigala, son pel pobre comparet, suaus recreacions. Y quand, després de bona estona d' estar encorvat, cavant, s' adressa per descansar, tenint la má apoyada sobre lo mánech de l' aixada y alsa lo cap, qu' hermós se li presenta lo cel, en el qual se destacan del fondo blau, nuvols capritxosos d' un blanch de neu que, corren y van á desapareixer darrera de las montanyas. No li falta tampoch company; té lo fidel cá qu' arrupit á la vora del cistell que conté lo dinar, sembla que dorm, pro be vigila y guarda amo y menestra. Quand arriba lo mitjdia, lo jornalier s' assenta á l' ombra d' un arbre y ab calma y bon apetit, consumeix las frugals vituallas, compartintlas ab son amich lo gós; luego s' ajau, posant un sach per cuxí y fa la mitjdiada ab tota tranquilat y quietut.

¡Quína diferencia ab lo treballador de fàbrica!

Aquest passa lo dia y tal volta part de la nit, dins de quadras escassament ventiladas, aspirant un ayre viciat pel gran número de personas que juntas hi respiran; tenint per cel sols vigas; per nuvols, corretjas y per perfums lo tuf del cotó y del oli. Quand la campana toca l' hora dels ápts, surt depressa de la fàbrica, entra en una taberna, menja un bosí á correcuyta, mentres sent conversas poch edificants, blasfemias y malas paraulas.

Si son noys ó noyas qu' hi treballan, la falta d' esbarjo y sol, los priva de creixer y desarrotllarse.—MIQUEL CUNÍ Y MARTORELL.
(*Seguirá.*)

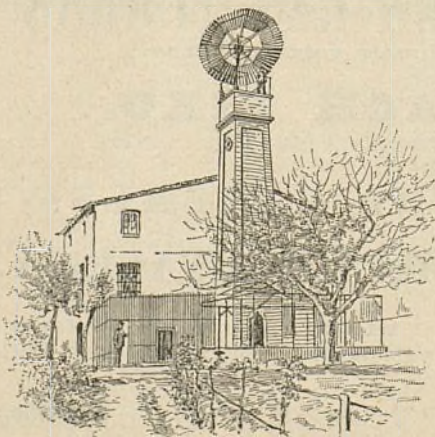
NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Escolas de Périts y Capatassos agrícolas.

Desde 'l día primer de Septiembre vinent fins al 30 del mateix mes, quedará oberta la matrícula pera 'l curs de 1897 á 98 en las Escolas de Périts y Capatassos agrícolas, que en la Granja experimental te establertas la Diputació provincial de Barcelona.

Hi ha pera vendre una gran partida de RESIDUOS D' UNA INDUSTRIA, molt útils com adobs pera la vinya y garrofers y de resultats probats, que se donará á bon preu.

Informarán en la Administració de L' ART DEL PAGÉS, Primpcesa, 11 y 12, Barcelona.

MOLINS DE VENT per regar, per se-
rrar y per moldre.
TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un pe-
tit animal do-
nan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y
per fàbricas.
TURBINAS PER MOLÍ y electri-
cat.

ARIETS y tota mena de màquines per ay-
gua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

CEPS AMERICANOS

PER VENDRE.

LOTS y GUIRAUD.

Primpcesa, 12, entr.º

Los estudios de Périt agrícola poden cursarse per assignaturas solas ó en dos anys y en la forma que prescriu lo Reglament vigent en ditas Escolas.

Pera ingressar com alumno en la secció de Périts se necessita acreditar per medi de certificat facultatiu, ser de complexió sana y robusta; presentar certificat de bona conducta expedit per la Alcaldía del poble de sa habitual residencia; fe de baptisme y certificació académica de tenir aprobadas en algun establiment oficial las assignaturas següents:

Aritmética y Algebra.—Geometría y Trigonometría.—Elements de Física y Química.—Elements d' Historia Natural.—Elements d' Agricultura.—Nocions de dibuix lineal y de dibuix topogràfic.

Aquestas duas darreras assignaturas podran simultanejar-se ab las del primer any de la carrera.

La ensenyansa de Capatassos es essencialment práctica, instruhintse en lo maneig de màquines y aparatos de cultiu; en las prácticas de las industrias rurals, en las operaciones de cultiu y bestiar, y en las lliçons orals d' elements d' agricultura, organografia y fisiología vegetal, meteorología agrícola, zootecnia é industrias rurals.

Pera ser admés com alumno en la secció de Capatassos agrícolas, es indispensable reunir las condiciones següents:

Primera. Haver complert 16 anys, que s' acreditará per la partida de naixement.

Segona. Certificació facultativa de ser de complexió sana y robusta pera 'ls treballs del camp.

Tercera. Acreditar bona conducta, mitjansant certificació del alcalde del poble de sa habitual residencia.

Cuarta. Saber llegir y escriure y las quatre reglas fonamentals de la Aritmética.

Hi ha internat pera 'ls alumnos périts y aprenents capatassos que ho desitjin, á fi de que permanexin sempre en la Granja, ben cuydats y atesos, acostumantse á la vida y prácticas agrícolas.

La matrícula s' verificará en la Secretaría de dit Establiment situat á Gracia, carrer de la Granja experimental, 5, ahont se dirigiran las consultas que desitjin fer los interessats y s' facilitarán Reglaments á qui 'ls solliciti.

Protector de suro.

Lo Sr. Rabassa obtingué Diploma d' Honor per son protector de suro, en lo Concurs Agrícola celebrat darrerament en la vila de Sant Sadurní de Noya, ahont presentá diferents exemplars de ceps ab rahims, empeltats per dit sistema-Rabassa y dels que donárem compte en altre número.

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA

de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despí.

Gran colecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns honrin ab sas demandas. — Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, a prop del baixador de Sant Joan Despí, sobre la via férrea de Tarragona y tocant á la carretera de Sant Boy del Llobregat.

Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.

Sant Joan Despí.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despí.

VENTALLS Abanicos	CALENDARIOS	ESPANTAMOSCAS Mosqueros
FAROLAS DE PAPEL		GLOBOS AEROSTÁTICOS
CALLE DEL BOU DE LA PLAZA NUEVA, NÚM. 13, SUCESOR DE A. BOSCH. — Barcelona.		
BOLAS DE PIEDRA RODOLINS Aleluyas	PAPEL DE FUMAR MARCA TORO	PAPEL DE SEDA ESTELS Cometas

¶ Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients als establiments de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.
Sant Joan Despí.
Barcelona (Espanya).

Arada de sub-sol, venturera.

En la Administració de L' ART DEL PAGÉS hi ha una arada de sub-sol, venturera, per vendre á bon preu, á causa d' haber acabat son treball lo propietari que n' era duenyó. Dita eyna está feta ab los millors materials y té una gran solidesa.

Pera ferla treballar, se llaura primerament ab una arada giratoria que obri un solch de vinticinch centímetres; y desseguida s' hi fa passar per lo mateix solch la arada de sub-sol que, ab la forsa de dos bous ó dos bons matxos, enfondirá fins á quinze centímetres més; los quals, units ab los vinticinch, fan cuarenta centímetres de desfons, que es ben suficient pera la plantada de ceps americans.

Vins.

Enguany la cullita de Fransa será reduhida. Los propietaris segueixen sostenint sas pretensions, però com l' augment de preu se considera exagerat, los compradors no cedeixen á las exigencias. Aixó, que no hi ha dubte, es un bon auguri pera 'ls vins exòtics, no ha determinat encara consecuencias favorables pera 'ls vins de Espanya; lo qual s' explica perque nostra verema d'enguany s' ha avansat d' un mes y encara hi había provisions en lo Mitxdiá de la vehina República. Es d' esperar donchs, que una vegada normalizada la situació vinícola, tinguin alguna demanda nostres vins y se paguin regularment, donchs á menos preu que 'l d' avuy, casi bé no sería negoci y fora molt estrany no tinguessin alguna puja.

Nostra cullita será bona en qualitat y regular en quantitat.

Bruch.

La brema del cep americá presenta bon aspecte. No aixís la cullita d' oli, que s' ha espatllat, per caure la olíva.

Calella.

Aquest poble se preocupa y ab rahó, de la falta de pluja. Molts mesos fa que 'ls núvols passen per nostre horitzont sens volguers'hi parar. No sé qué 'ls hi hem fet y mentres 'ns deixan ab la boca oberta, las cullitas se perden, los fruyters se moren, los rahims cremats del sol no s' inflan; y per més desconsol nostre, se 'n van á descarregar allí ahont menos ho necessitan, á Camprodon que, segons notícias, hi plou cada día y ab abundancia.

Ja ha passat aquell temps en que la major part de las montanyas estavan pobladas de bosch, en nostres comarcas; ara s' veuen peladas; s' hi planta vinya ó s' hi sembra y lo resultat real y positiu es que, la terra se 'n va rierany avall, deixant al descobert la carcanada. Y las boyras no s' hi revolcan, ni los núvols s' hi paran, ni la pluja hi cau, y per fertilisar la sedenta terra del pla debém esperar l' arribada de las borrascas que venen de lluny; mes, com pro-

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS
GRANS VIVERS DEL PANADES.
 Sant Sadurní de Noya. — **MIR, ROMEU Y C.^a** — Sant Sadurní de Noya.

Empells, arrelats y estacas.

MIR, ROMEU
y Companyia.

S. Sadurní de Noya

Envian los catà-
lechs y preus co-
rrents de sos pro-
ductes á qui 'ls
demana.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifafes, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesias, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Pérón. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

cedentas del extranger, no tenen interès en favor nostre, y per això ho devastan tot. — M. C. y M.

14 Agost 1897.

Mercat de Sant Celoni.

Bestiar.— Badells per carn, de 7 á 7'25 rals carnicera. — Idem magres, de 90 á 175 pessetas un; poch demanats.

Grans.— Blat blanch, de 17 á 17'50 pessetas quartera. — Fasols manresans, de 23 á 26. — Ordi, de 8 á 9. — Llubins, á 9. — Vessas, de 17'50 á 18.

Viram.— Preus regulars: cunills casulans, baratos. — Perdius de bosch, de 7 á 8 rals una. — P.

18 Agost 1897.

Cultivo del manzano y elaboración de la sidra.

S' acaba de posar á la venda la segona edició d' aquesta utilíssima obra, escrita por el Sr. Aragó. En ella se tracta prácticament de la elecció de varietats, plantació, empelt, adobs y maluras de la pomera: dels paràsits é insectes que la atacan: de la recolecció, trituració y premsat de la poma: elaboració de variass classes de sidras: del vinagre y aprofitament dels residuos.

Se ven á 2'50 pessetas en Madrid, llibreria de «Hijos de Cuesta», Carretas, 9; á provincias se remet certificada enviant una libransa de 3 pessetas.

Resumen del Reglamento de la Escuela de Peritos y Capataces agricolas.

L' Enginyer-Director de dita Escola, D. Hermenegildo Gorria, 'ns ha remés lo citat Reglament, que tenim á la disposició dels que vulgan enterarse'n. En altre lloch d' aquest número extractem lo principal.

Agrahim l' envió del citat Reglament.

Descuyt y errada d' impremta.

En l' article de D. Leopoldo Rius, que ab lo titol de *Breus apuntes sobre la reconstitució de las vinyas destruhidas per la filoxera* publicarem en lo número anterior se descuydá d' afegir al capitol «Riparia X Rupestris, núms. 3306 y 3309» que encara que abdós números tenen casi igual valor, es recomenabable plantar lo 3306 en llocs frescals y lo 3309 en terrenos sechs. La errada d' impremta es á la página 232, ratlla 11, que diu: *diqué*, y ha de dir: *degué*.

FIRAS DE CATALUNYA.

SEPTEMBRE. — Barcelona. — 1 Dosrius, Argensola. — 6 Sant Sadurní de Noya. — 8 Calaf, Caldas de Estrach, Sant Cugat del Vallés. — 10 Marata, Parets. — 16 Bagá. — 21 Cardedeu. — 22 Berga. — 27 Besora (Sant Quirse). — 29 Castellví de Rosanes.

MÁSTIC VEGETAL INALTERABLE

PERA TOTA CLASSE D' EMPELTS

y feridas de las plantas

Indispensable als arboricultors, hortelans, jardineros, viticultors y agricultors en general.

Se pot usar sempre y no danya may. Una sola capa basta pera cubrir l' empelt y curar las feridas dels arbres.

BARCELONA. — Carrer de la Primpcesa, 11 y 12. — BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

MÁQUINAS PARA EMPELTAR DE 4 Á 5 MIL CEPS DIARIS**PREU: 75 PESSETAS UNA**

Carrer de la Primpcesa, 11, entressol, Barcelona. Rafia á 6 rals kilo.

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES

per D. JOSEPH BAYER

Quedant poch exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferentes vegadas anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desitjant son autor realisar en breu plaso los que li quedan, ha resolt fer una rebaixa del 20 per 100 per tots los subscriptors á L' ART DEL PAGÉS que passin á recullir dita obra en lo Consultori-mostrari agrícola. Primpcesa, 12, entressol, cós-tantlosli solament 8 pessetas los dos tomos.

Vich, Sampedor. — 30 Roda. — Bages (Sant Mateu), tercer diumenge. — Gironella, segon dissapte. — Olost, segon divendres. — Sant Celoni, quart dimecres. — Sant Feliu de Codinas, dia avans del tercer diumenge.

Girona. — 1 La Bisbal. — 13 Planés. — 21 Camprodon, Castelló d' Ampurias, Vidreres. — 23 Cassà de la Selva. — 29 Corsà, Hostalrich. — Banyolas, dimecres després del 29. — Besalú, tercer diumenge. — Santa Coloma de Farnés, dilluns avans del dia 24. — Sarrià, diumenge després del 29.

Tarragona. — 8 Valls. — 10 Ribarroja. — 23 Santa Coloma de Queralt. — Tortosa, primer diumenge.

Lleyda. — 8 Balaguer, Sort. — 11 Isona. — 14 Alguayre. — 15 Lleyda. — 18 Sant Llorens de Morunys, Viella. — 24 Granadella. — 29 Gosol, — Almenar, diumenge després del dia 17. — Noves, Tuixent, segon diumenge.

Firas movibles.

No n' hi ha cap.

FESTAS MAJORS.

SEPTEMBRE. — *Barcelona.* — 1 Centellas (Santa Coloma), Figaró, Llíssá de Vall, Orsavinyá. — 2 Granollers. — 4 Torelló (Sant Vicents). — 8 Besora (Santa Maria), Bordeta, Caldas de Estrach (Caldetas), Canet de Mar, Castellví de la Marca, Clariana, Espunyola, Estany (Santa Maria), Grasolet, Labaells, La Gleva, Llerona (las Franquesas), Llinás, Martorellas, Montserrat, Moncada, Palafolls, Palausolitar, Palautordera (Santa Maria), Piera, Puda de Montserrat, Pujal, Quart (la), Sant Adrià del Besós, Sant Celoni, Tagamanent, Viladecans, Voltregá (Sant Hipòlit). — 11 Senforas, Sentmenat. — 12 Llíssá de Munt. — 14 Pobla de Claramunt, Sasgarriegas (Sant Cugat). — 15 Capolat.

Girona. — 1 Sant Pau de Seguries, Torrent y Torrentí, Vilamaniscle. — 2 La Escala. — 4 Beguda. — 8 Breda, Cadaqués, Castell d'Aro, La Junquera, La Pinya, Llanús, Llers, Olot, Pont de Molins, Puigcerdá, Sant Salvador de Breda, Vallfogona, Viladrau. — 11 Corsà, Sans.

Tarragona. — 1 Montreal, Pont d' Armentera. — 3 Rojals. — 4 Arbós, Torredembarra. — 7 Falset. — 8 Benifallet, Bisbal de Falset, Borjas del Camp, Capsanes, Cornudella, Fatarella, Montroig, Pasanant, Pobla de Montornés, Pontils, Santa Perpétua, Torre de Fontaubella, Vilaplana. — 9 Mora la Nova. — 11 Pilas (las). — 14 Cabra.

Lleyda. — 1 Pinós, Torá. — 2 Sant Antolí. — 4 Vilagrasa. — 8 Bobera, Claret, Esterri d' Aneó, Guisona, Isona, Montoliu de Lleyda, Serós, Solsona, Sort, Sunyer, Tremp, Viella. — 9 Verdú. — 14 Bellpuig, Pons, Vilamitjana, Vilanova de Meyá. — 15 Aramunt.

Festas majors movibles.

SEPTEMBRE. — *Lleyda.* — Agramunt, diumenge primer després de la Nativitat de la Mare de Deu. — Guardia de Tremp, Dols Nom de Maria.

IMPREMPTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL-LA sobre riparia Gloria y rupestris Martin, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centimetres de llargada.
Informarán en la Administració de L' Art del Pagés, Pimpeesa, 11 y 12, Barcelona.

TURTOS
DE
COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina
PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga
relació ab la
AGRICULTURA

Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRICOLA
Pimpeesa, 12, entressol,
BARCELONA.

CEPS AMERICANS.

Hibrits europeo-americanos.

Hibrits américo-americanos pera la replantació
de la vinya en tota mena de terras.

Isidro ALMIRALL.
Sant Sadurní de Noya.

Ayuntamiento de Madrid